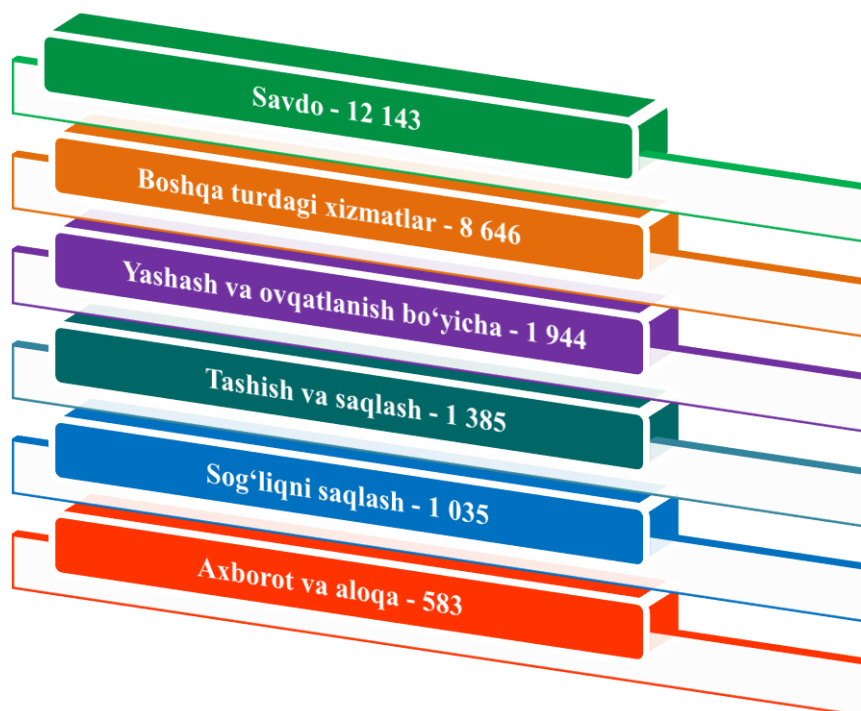

V. XIZMATLAR

Iqtisodiyotning muhim tarmoqlaridan biri bo'lgan xizmatlar sohasining ahamiyati juda ulkan va dolzarb hisoblanadi. Ishlab chiqarish jarayonlarining tobora murakkablashib borayotganligi, bozorni kunlik va individual talablarga mos iste'mol mollari bilan to'ldirish, innovatsion rivojlanishning jadal o'sishi jamiyat hayotining yangilanishiga olib keladi. Bu axborot, moliya, transport, sug'urta va boshqa turdagi xizmatlarsiz amalga oshmaydi.

Xizmatlar sohasida 2022- yil 1- aprel holatiga 25 736 mingdan ortiq korxonalar va tashkilotlar faoliyat ko'rsatmoqda, ushbu ko'rsatkich o'tgan yilning mos davriga nisbatan 107,6 % ni tashkil etdi. Yangi korxonalar va tashkilotlarni tashkil etish, shuningdek, faoliyat yuritayotgan korxonalar va tashkilotlar tomonidan innovatsion texnologiyalardan foydalanish va ko'rsatilayotgan xizmatlar ro'yxatini kengaytirish kelgusida ish o'rinlarini ko'paytirish va aholi farovonligini oshirishga yordam beradi.

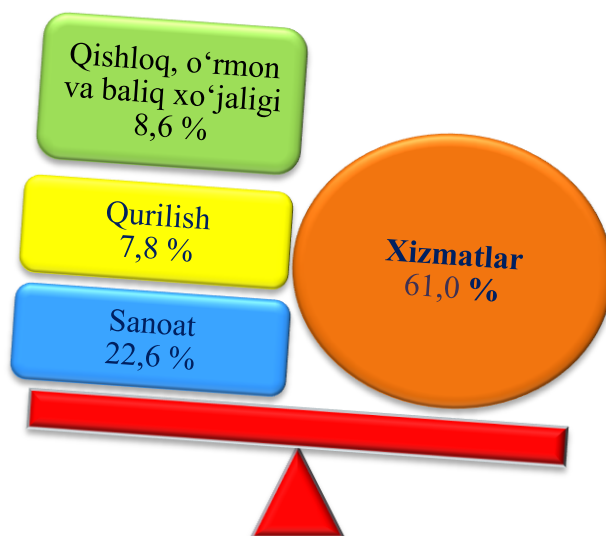
Xizmatlar sohasiga taaluqli faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni, birlikda
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari) 2022- yil 1- aprel holatiga

Ma'lumot uchun: 2022- yil 1- aprel holatiga xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 822 mingtaga ortdi. Ushbu sohada faoliyat yuritayotgan va kichik biznes subyektlariga tegishli korxonalar va tashkilotlar soni 20 373 mingtaga ortishi kuzatildi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati savdo faoliyati bilan shug'ullanadigan korxonalar va tashkilotlarda 111,2 % ni tashkil etdi. Ularning soni 1 220 mingtaga ortdi. Shu bilan birga, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning o'sish sur'ati 104,4 % ni tashkil etib, ularning soni 82 taga ko'paydi.

2022- yil 1- aprel holatiga korxonalar va tashkilotlarning umumiy sonida xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotganlarning ulushi, % da
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

2022- yil 1- aprel holatiga xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar tarkibida eng yuqori ulushni savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxonalar va tashkilotlar (30,2 %) tashkil etadi.

Yashash va ovqatlanish sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning ulushi 1,8 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning umumiy sonidan tashish va saqlash faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxonalar va tashkilotlarning ulushi 3,3 % ni tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash sohasida faoliyat yuritayotgan va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatuvchi korxonalar va tashkilotlarning ulushi 2,4 % ni tashkil etdi.

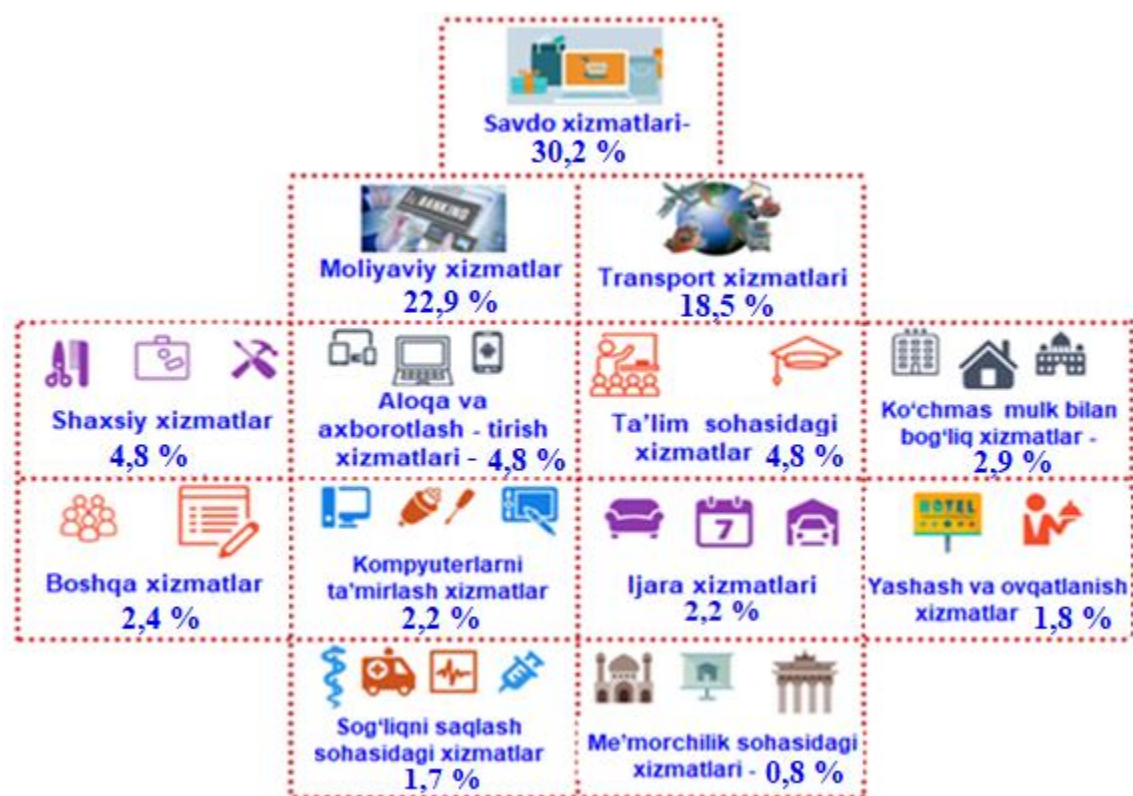
Axborot faoliyati bilan shug'ullanuvchi va aloqa xizmatlarini ko'rsatuvchi korxonalar va tashkilotlar ulushi 4,8 % ga teng bo'ldi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan (ko'rsatilgan) bozor xizmatlarning hajmi va o'sish sur'ati
(2022- yil yanvar-mart oylari uchun)

	<i>mlrd. so'm</i>	<i>o'sish sur'ati, % da</i>	<i>umumiy hajmga nisbatan % da</i>
Jami – xizmatlar	3 786,8	106,9	100,0
<i>jumladan asosiy turlari bo'yicha:</i>			
aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	182,2	119,3	4,8
moliyaviy xizmatlar	867,6	106,0	22,9
transport xizmatlari	700,5	106,0	18,5
<i>shu jumladan:</i> avtotransport xizmati	683,5	105,6	18,0
yashash va ovqatlanish xizmatlari	66,7	106,5	1,8
savdo xizmatlari	1 142,2	105,7	30,2
ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	110,9	110,2	2,9
ta'lim sohasidagi xizmatlar	182,0	114,2	4,8
sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	63,2	102,8	1,7
ijara xizmatlari	81,8	84,9	2,2
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	85,1	113,4	2,2
shaxsiy xizmatlar	180,9	110,1	4,8
me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	32,2	113,8	0,8
boshqa xizmatlar	91,5	110,6	2,4

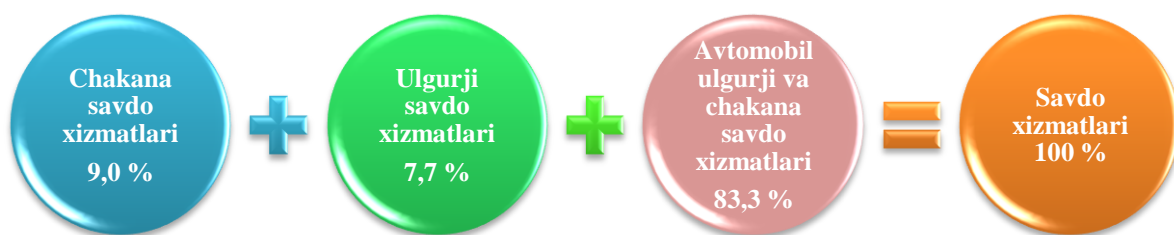
Xizmatlar tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari (30,2 %), moliyaviy xizmatlar (22,9 %), transport xizmatlari (18,5 %) tashkil etadi. Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlarni ta'lim sohasidagi xizmatlar (4,8 %), yashash va ovqatlanish kabi xizmatlar (1,8 %), me'morchilik, muhandislik izlanishlari, shuningdek, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (0,8 %) egalladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi
(2022- yil yanvar-mart, jamiga nisbatan % da)

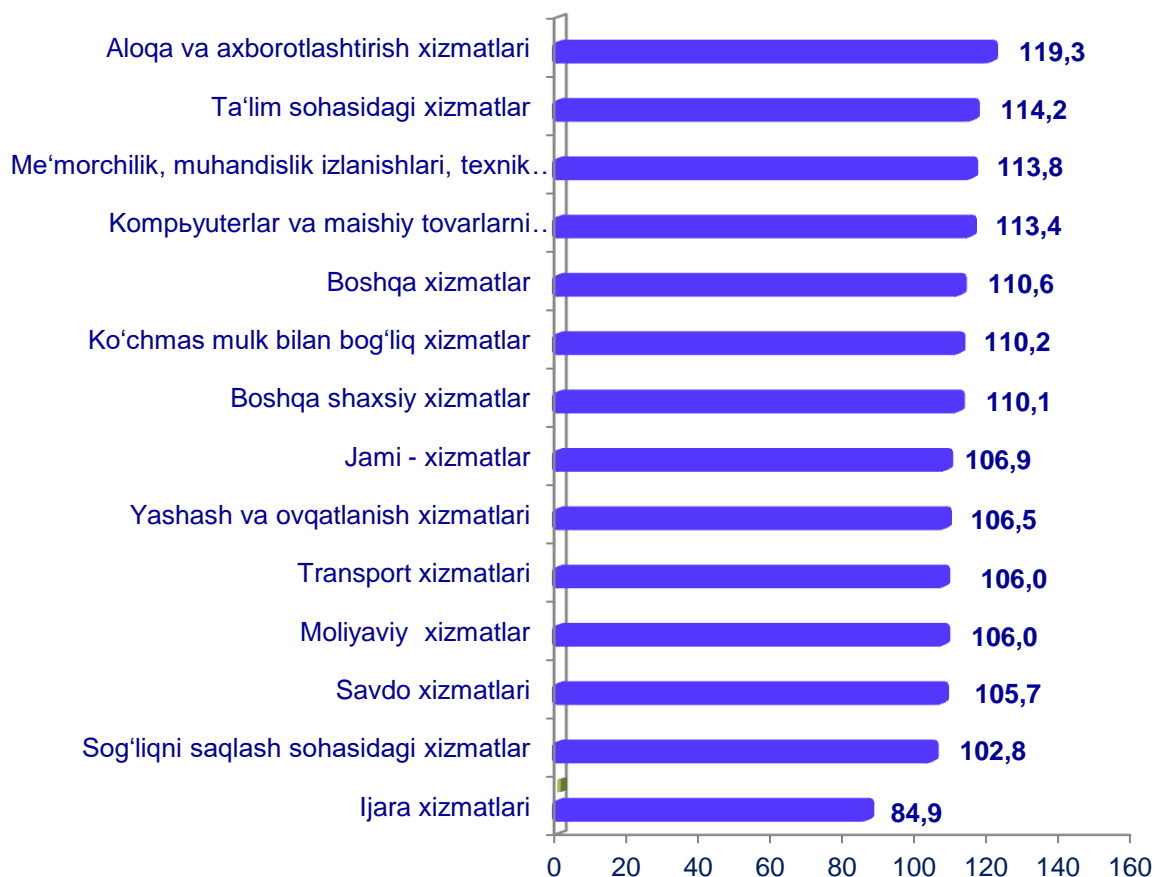
Bozor xizmatlarining umumiy hajmidagi savdo xizmatlari 30,2 % - eng yuqori ulushni tashkil etadi. Savdo oddiy taqsimlash mexanizmidan iste'molchiga yo'naltirilgan bozor talablarini shakllantirish jarayonlarida faol ishtirokchiga aylandi. Hozirgi vaqtda, savdo xizmatlari iqtisodiyotda ko'rsatilgan jami xizmatlar hajmining sezilarli qismi hisoblanadi.

Savdo xizmatlari tarkibida chakana savdo (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) xizmatlari yuqori ulush 83,3 % ni tashkil etadi.

2017-2022- yillarda xizmatlar sohasini rivojlantirish dasturini amalga oshirish natijasida moliyaviy xizmatlar – 30,2 %, ta'lim sohasidagi xizmatlar – 4,8 %, aloqa va axborotlashtirish – 4,8 % va transport xizmatlari – 18,5 % ko'rsatkich bilan yuqori o'sish sur'atlariga erishildi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan
bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari, %**
(2022- yil yanvar-mart oylari uchun)

Respublikamizda kredit siyosati bo'yicha olib borilayotgan islohotlarning davom ettirilishi moliyaviy xizmatlarning o'sishiga imkoniyat yaratdi. 2022- yilning yanvar-mart oylarida moliyaviy xizmatlarning o'sish sur'ati 106,0 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, eng yuqori o'sish sur'atlari aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (119,3 %), Ta'lim sohasidagi xizmatlari (114,2 %) va me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlarida (113,8 %) qayd etildi.

Xizmatlar tarkibida savdo xizmatlari – 30,2 % ulush bilan yetakchi o'rinni egallaydi. Savdo xizmatlari hajmining oshish omillari yangi bino va inshootlarni qurish va rekonstruksiya qilish, sanoat zonalarini tashkil etish va kengaytirish, savdo tarmoqlarini kengaytirish, turizm faoliyatini rivojlantirish hisoblanadi.

Xizmatlar tarkibida transport xizmatlarining jami hajmga nisbatan ulushi 18,5 % ko'rsatkichga ega.

Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlar Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (1,7 %), shuningdek, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (0,8 %) ga to'g'ri kelgan.

Shahar va tumanlar kesimida xizmatlar ishlab chiqarish
(2022- yil yanvar-mart oylari uchun)

	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mld. so‘m</i>	<i>2021- yil yanvar-martga nisbatan %</i>	<i>jami xizmatlar hajmida hududlarning ulushi</i>	<i>ming so‘m</i>	<i>2021- yil yanvar-martga nisbatan %</i>
Andijon viloyati	3 786,8	106,9	100,0	1 161,2	104,7
<i>shaharlar:</i>					
Andijon	1 895,3	107,6	50,1	4 123,8	105,6
Xonobod	95,0	104,5	2,5	2 154,5	102,4
<i>tumanlar:</i>					
Oltinko‘l	123,7	106,0	3,3	668,5	103,7
Andijon	173,1	107,0	4,6	630,6	104,4
Baliqchi	145,8	106,8	3,8	702,5	104,7
Bo‘ston	64,1	104,5	1,7	855,6	102,1
Buloqboshi	105,9	106,0	2,8	719,1	104,2
Jalaquduq	112,3	106,2	3,0	585,1	104,2
Izboskan	141,8	105,0	3,7	576,1	103,1
Ulug‘nor	58,7	104,3	1,6	949,1	102,1
Qo‘rg‘ontepa	142,2	107,1	3,8	638,9	105,2
Asaka	207,0	107,4	5,5	607,5	105,0
Marhamat	113,1	105,2	3,0	631,0	103,0
Shahrixon	189,0	107,2	5,0	608,4	105,0
Paxtaobod	118,6	105,1	3,1	592,1	102,8
Xo‘jaobod	101,1	104,7	2,7	883,2	102,3

1) Hududlar bo‘yicha taqsimlanmaydigan hajmlarni qo‘shgan holda

Shahar va tumanlar kesimida xizmatlarning eng yuqori o‘shish sur‘ati Andijon shahar (107,6 %)ga to‘g‘ri keldi.

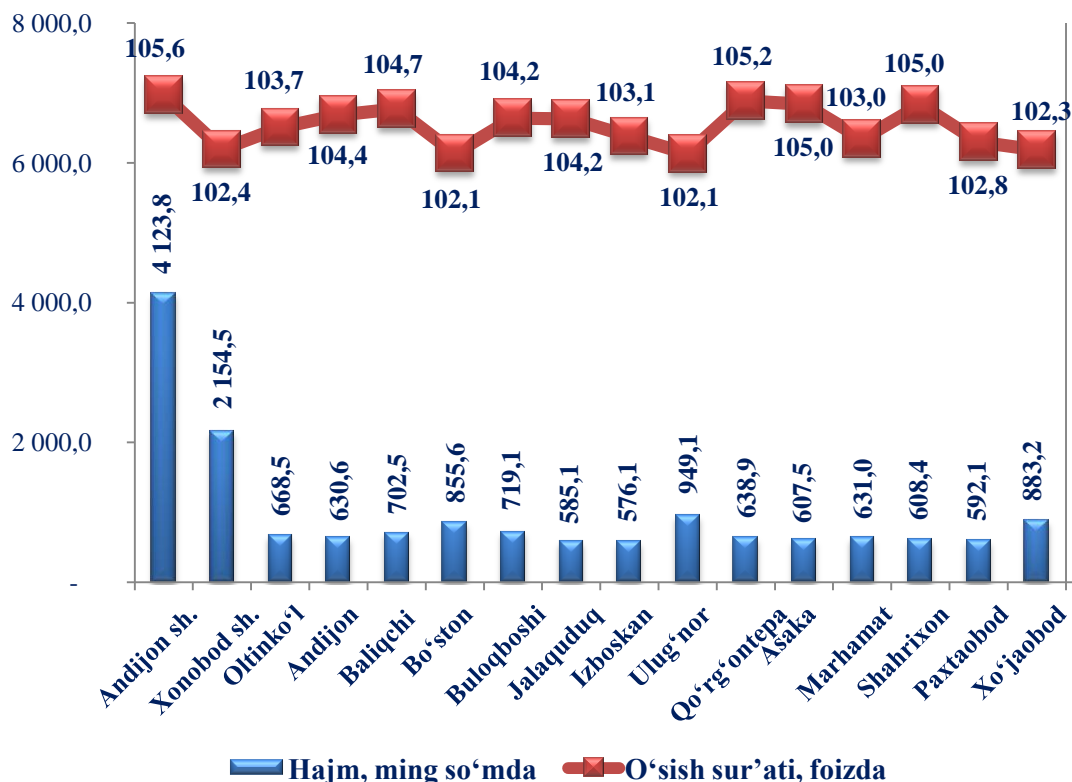
Viloyat bo‘yicha ko‘rsatilgan xizmatlarning 106,9 % dan ortig‘i Asaka (107,4 %), Shahrixon tumani (107,2 %), Qo‘rg‘ontepa tumani (107,1 %) va Andijon (107,0 %) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

Nisbatan past o‘shish sur‘atlari Ulug‘nor tumani (104,3 %), Bo‘ston tumani (104,5 %), Marhamat tumani (105,2 %), Izboskan tuman (105,0 %) larida kuzatildi.

2022- yil yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 1 158,6 ming so'mni tashkil qildi. O'sish sur'ati o'tgan yilga nisbatan 104,6 % ni tashkil etdi.

Ushbu ko'rsatkich hududlar o'rtasida Andijon shahrida 4 123,8 ming so'mdan Izboskan tumanida 576,1 ming so'mgacha oraliqni tashkil etadi.

Hududlar bo'yicha aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi va o'sish sur'ati
(2022- yil yanvar-mart oylari uchun)

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Andijon shahrida 4 123,8 ming so'mga teng bo'lib, o'sish sur'ati o'tgan yilning shu davriga nisbatan 105,6 % ni tashkil etdi.

Bundan tashqari, aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar hajmining sezilarli o'sishi Qo'rg'ontepa (105,2 %), Asaka (105,0 %) tumanlarida kuzatildi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlarning eng past ko'rsatkichi, Bo'ston (855,6 ming so'm), Xo'jaobod (883,2 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

Xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish, uning tarkibini, yetarlicha rivojlangan jamiyat va rivojlangan ehtiyojlar bilan takomillashtirish mumkin va bu umuman hayot sifati kabi hodisa bilan bog'liq, chunki turli ehtiyojlarni qondirish jarayoni hayot sifatining muayyan standartini yaratadi.